

Konferencia v Minsku: Aktuálne problémy výskumu krajiny a geoekológie

V dňoch 14.–17. októbra 2008 sa na Geografickej fakulte Bieloruskej štátnej univerzity v Minsku konala 4. medzinárodná konferencia: *Aktuálne problémy výskumu krajiny a geoekológie*. V prípravnom vedeckom výbere konferencie pracovali významní európski odborníci z Bieloruska, Ruska, Poľska a Slovenska. Na organizácii sa okrem Bieloruskej štátnej univerzity podieľala Bieloruská geografická spoločnosť a Bieloruská národná nadácia pre základný výskum. Zúčastnilo sa na nej takmer 190 odborníkov, reprezentujúcich 24 univerzít a 16 akademických ústavov z Bieloruska, 22 univerzít a 16 akademických ústavov z ďalších krajín.

Konferencia sa uskutočnila pri príležitosti 100. výročia narodenia významného bieloruského geografa profesora V. A. Dementyeva (1908 – 1974), ktorý sa považuje za zakladateľa bieloruskej školy v oblasti výskumu krajiny. Bola zameraná na 7 tematických blokov: 1. Teória a metodológia náuky o krajine a geoekológie; 2. Aktuálne metódy a postupy v krajinnom a geoekologickom výskume; 3. Predpoklady vývoja životného prostredia v dôsledku vplyvu antropogénnych faktorov; 4. Geoekologické problémy racionálneho využitia prírody; 5. Krajinná ekológia a 6. Krajinné plánovanie.

Konferenciu otvoril profesor I. I. Pirozhnik, dekan Geografickej

fakulty Bieloruskej štátnej univerzity a predseda konferencie. Úvodnú prednášku o významnom prínose fyzickej geografie, geomorfológie, náuky o krajine a geoekológie v Bielorusku predniesla prof. O. F. Yakushko, jedna z jeho prvých žiačok. V rámci plenárnych vystúpení predniesli prednášky prof. M. Kozová, ktorá prezentovala aktuálne úlohy výskumu v krajinnej ekológii a krajinnom plánovaní, prof. I. I. Pirozhnik, ktorý sa venoval sociálnym a demografickým aspektom krajinnej ekológii a geoekológii a prof. A. N. Vitchenko prezentoval aktuálne metodické otázky geoekológii. V paralelných tematických sekciách odznelo viac ako 80 prezentácií, ktoré predstavili stav vedy a výskumu v oblasti geoekológii a krajinnej ekológii.

V priebehu konferencie bola možnosť podrobnejšie sa oboznámiť aj so štruktúrou Bieloruskej štátnej univerzity a so súčasným vedeckým zameraním Geografickej fakulty. Bieloruská štátna univerzita (založená v októbri 1921) predstavuje typ klasickej komplexne vybudovanej univerzity. Univerzita poskytuje vysokoškolské vzdelávanie v rámci 16 fakúlt a troch ústavov a v súčasnosti tu študuje 17 000 denných a 7 000 externých študentov. Spolupracuje s viac ako 100 zahraničnými univerzitami a je jedným z organizátorov Euroázijskej asociácie univerzít (www.bsu.by/main.asp?id1=14). Je koordinujúcou univerzitou zastupujúcou Bielorusko v sieti univerzít Stredoeurópskej iniciatívy (www.ceinet.org/home.php). V Bielorusku s počtom obyvateľov 9 784 100 (údaj z r. 2005) je celkovo 44 štátnych (25 univerzít, 9 akademíí, 4 inštitúty, 5 kolégií a 1 vysoká technická škola) a 13 neštátnych vysokých škôl a Bieloruská štátna univerzita má medzi nimi prestížne postavenie. Geografická fakulta (hlavný organizátor konferencie)

Minsk (1,8 mil. obyvateľov – údaj z r. 2007) je hlavným mestom a kultúrnym centrom Bieloruskej republiky. Po 2. svetovej vojne bolo takmer úplne zničené a nanovo postavené. Pohľad na súčasnú bytovú výstavbu. Foto: M. Kozová

bola založená v r. 1934 a od r. 1954 poskytuje aj sídlo pre činnosť Bieloruskej geografickej spoločnosti. Fakulta má dnes 8 katedrií a 4 vedecké laboratóriá a zabezpečuje štúdium v rámci magisterských študijných programov zameraných na geografiu, geológiu, geoekológiu, geografické informačné systémy a hydrometeorológiu. Ponúka tiež štúdium v 5 doktorandských študijných programoch, a to zo všeobecnej a regionálnej geológie; fyzickej geografie; ekonomickej geografie, geomorfológie a evolučnej geografie; a geoekológie (www.bsu.by/; overené dňa 30. 4. 2009).

Z príspevkov konferencie bol vydaný zborník, do ktorého boli zaradené plenárne prednášky a viac ako 140 krátkych abstraktov ďalších prezentácií. Účastníci konferencie odporúčali pripraviť podmienky na vytvorenie Bieloruskej asociácie pre krajinnú ekológiu, ktorá by bola regionálnou organizáciou Medzinárodnej asociácie pre krajinnú ekológiu (IALE). Zdôraznili aj potrebu venovať zvýšenú pozornosť plneniu požiadaviek

Bielorusko má bohaté kultúrne dedičstvo. Komplex Mir, ktorý bol v r. 2000 zapísaný do Zoznamu svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO. Foto: M. Kozová

Európskeho dohovoru o krajine, aby aj Bielorusko v krátkom čase mohlo pristúpiť k tomuto dohovoru.

Prof. RNDr. Mária Kozová, CSc.,
Prírodovedecká fakulta Univerzity Komenského v Bratislave,
kozova@fns.uniba.sk

Geografická bibliografie Česka on-line

Pod vedením Geografickej knihovny Prírodovedecké fakulty Univerzity Karlovy v Praze a za účasti niekoľkých ďalších inštitúcií (Masarykova univerzita v Brně, Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, Ústav výpočetní techniky Univerzity Karlovy v Praze) je od r. 2008 realizovaný rozsáhlý projekt (řešitel PhDr. et Mgr. Eva Novotná) financovaný Ministerstvom kultury ČR, jehož primárním cieľom je vytvoriť a zpřístupniť digitálnu geografickú bibliografiu Česka 20. a 21. storočia. Jako nadstavbu projektu lze chápat zahrnutí dokumentů mimo toto období, které se datují až do první poloviny 19. století. Pub-

likace, vysokoškolské kvalifikační práce a jiné dokumenty, jejichž bibliografické záznamy byly doposud přístupné přes databáze několika dílčích institucí, jsou postupně centralizovány, doplňovány jsou nové záznamy – především v rámci prací na článkové bibliografii, a některé záznamy jsou provázány s fulltexty (jsou-li tyto dostupné). Za tímto cílem spolupracují s dalšími knihovnami v Česku, například Národní knihovnou ČR, Knihovnou AV ČR, Vědeckou knihovnou v Olomouci.

K polovině června tohoto roku obsahovala databáze celkem 113 953 bibliografických záznamů knih,

kartografických dokumentů, seriálů, článků z časopisů a sborníků, elektronických dokumentů či vysokoškolských kvalifikačních prací, jež byly vytvořeny českými autory, případně také autory zahraničními, kteří se věnují českým reáliím.